

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗОРНИЦА“-ГР. КАРЛОВО

град Карлово, област Пловдив, ул. „Добри войвода“ № 2, тел. 0893343690
mail: info-1600561@edu.mon.bg

DIMITRINA
GANCHEVA
ANDREEVA

Digitally signed by
DIMITRINA
GANCHEVA
ANDREEVA
Date: 2026.09.15
16:22:24 +03'00'

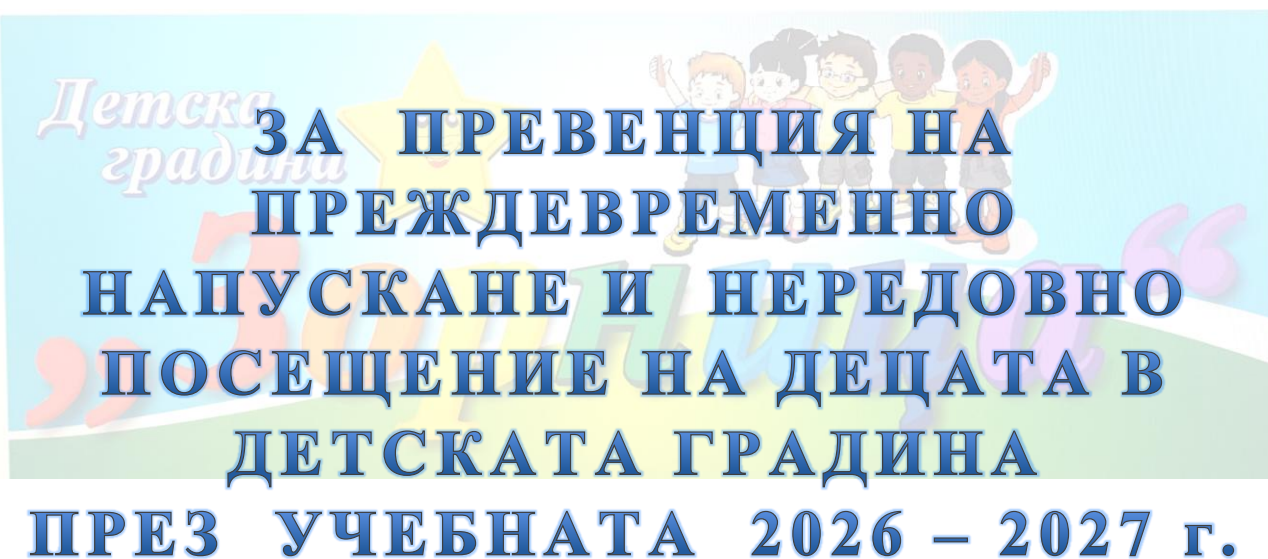
Утвърждавам:.....

Със Заповед № РД-10-15-15/15.09.2026 г.

Димитрина Андреева,

Директор на ДГ „Зорница“ - гр. Карлово

ПРОГРАМА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата Програма за превенция на преждевременното напускане и нередовното посещение на децата в ДГ „Зорница“ – гр. Карлово е разработена в съответствие с целите на предучилищното образование и необходимостта от осигуряване на равен достъп до качествено образование, устойчиво участие на всяко дете в образователния процес и недопускане на продължително и системно отсъствие.

Програмата е насочена към създаване на условия за редовно посещение на детската градина, ранно идентифициране на деца в риск, своевременна подкрепа на децата и семействата и ефективно взаимодействие между детската градина, родителите и компетентните институции.

В предучилищното образование превенцията на преждевременното напускане е свързана преди всичко с гарантиране на обхвата на децата в задължителното предучилищно образование, ограничаване на нередовното посещение, преодоляване на социални, образователни, семейни и други бариери и осигуряване на подкрепяща и привлекателна образователна среда.

Програмата е част от системата за управление и повишаване на качеството в детската градина и е взаимосвързана с Годишния план за дейността на ДГ „Зорница“, Стратегията за развитие на детската градина 2025–2030 г., Програмата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование, Плана за превенция на агресията и тормоза и Плана за квалификационната дейност.

II. ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ

1. Превенция

Превенцията представлява система от целенасочени действия за предотвратяване на предпоставките за преждеременно напускане на детската градина и ограничаване на факторите, водещи до нередовно посещение.

2. Интервенция

Интервенцията включва конкретни и своевременни действия при установен риск от продължително или системно отсъствие, насочени към отстраняване на причините, възстановяване на редовното посещение и подкрепа на детето и семейството.

3. Дете в риск от нередовно посещение

Дете, при което се наблюдават повтарящи се отсъствия, продължителни периоди на непосещение, затруднена адаптация, семейни, социални, здравни или други обстоятелства, които могат да доведат до трайно отдалечаване от образователния процес.

4. Нередовно посещение

Системно или повтарящо се отсъствие от детската градина, което не е свързано с обективни и своевременно заявени причини и създава риск за пълноценното участие на детето в образователния процес.

III. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ

При реализиране на програмата се прилагат следните принципи:

1. **Законосъобразност** – всички действия се осъществяват в съответствие с действащата нормативна уредба.
2. **Равнопоставеност и недискриминация** – всяко дете има право на достъп до предучилищно образование независимо от социален статус, етническа принадлежност, език, здравословно състояние или семейна ситуация.

3. Детето в центъра на процеса – мерките се планират според индивидуалните потребности и най-добрия интерес на детето.
4. Превантивност – проблемите се идентифицират и адресират в ранен етап.
5. Индивидуален подход – прилагат се мерки, съобразени с конкретните причини за отсъствията и особеностите на детето и семейството.
6. Партньорство с родителите – родителите се разглеждат като активни партньори в процеса на образование и подкрепа.
7. Междуетабилитутуционално взаимодействие – при необходимост се осъществява координация с компетентните институции.
8. Приобщаване – осигуряват се условия за участие на всяко дете в образователния процес.
9. Своевременност – предприемат се навременни действия при установен риск.
10. Поверителност и защита на личните данни – информацията за децата и семействата се обработва при спазване на изискванията за защита на личните данни.
11. Последователност и устойчивост – мерките се прилагат системно и се проследява тяхната ефективност.
12. Мониторинг и отчетност – резултатите се проследяват, анализират и при необходимост се предприемат коригиращи действия.

IV. ОСНОВНА ЦЕЛ

Осигуряване на устойчив обхват и редовно участие на децата в предучилищното образование чрез ранно идентифициране и превенция на риска от преждевременно напускане и нередовно посещение, създаване на подкрепяща и привлекателна образователна среда и ефективно взаимодействие с родителите и компетентните институции.

V. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

1. Поддържане на висок обхват на децата в задължителното предучилищно образование.
2. Намаление на броя на продължителните и системните отсъствия по неуважителни причини.
3. Ранно идентифициране на деца и семейства в риск от нередовно посещение.
4. Установяване на причините за отсъствията и предприемане на адекватни индивидуални мерки.
5. Повишаване на ангажираността и отговорността на родителите за редовното посещение на децата.
6. Осигуряване на подкрепа за деца от уязвими групи и деца със специфични образователни и социални потребности.
7. Повишаване на качеството и привлекателността на образователния процес.
8. Развитие на ефективна система за проследяване, анализ и управление на отсъствията.
9. Усъвършенстване на взаимодействието с институциите и организациите, имащи отношение към обхвата и подкрепата на децата.
10. Осигуряване на условия за успешен преход от детската градина към училище.

VI. ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ НА ПРОГРАМАТА

Програмата се реализира в следните взаимосвързани направления:

- превенция на нередовното посещение;
- ранно идентифициране на риска;
- подкрепа на децата и семействата;

- работа с родители;
- приобщаващо образование;
- повишаване качеството на педагогическото взаимодействие;
- социално, здравно и емоционално развитие;
- превенция на агресията и тормоза;
- междуинституционално взаимодействие;
- проследяване и анализ на отсъствията;
- работа с деца от уязвими групи;
- осигуряване на успешен старт в училище.

VII. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО

1. Силни страни

- създадена позитивна, привлекателна и достъпна образователна среда;
- установени механизми за проследяване на посещаемостта;
- натрупан опит на педагогическите специалисти в работа с деца и семейства в риск;
- опит от участие на представители на детската градина в дейности, свързани с механизма за обхват;
- възможност за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
- прилагане на разнообразни педагогически подходи и интерактивни методи;
- възможност за включване на децата в празници, проекти, инициативи и занимания по интереси;
- активно взаимодействие с родителите;
- възможност за работа с външни специалисти и институции;
- участие в проекти и национални програми;
- създадени условия за работа в мултикултурна среда.

2. Възможности

- участие в национални програми и проекти;
- развитие на нови форми за работа с родители;
- разширяване на партньорството с училища, библиотеки, културни институции и организации;
- подобряване на взаимодействието с институциите по механизма за обхват;
- развитие на дейности по интереси;
- използване на съвременни педагогически и дигитални ресурси;
- осигуряване на допълнителни ресурси за подкрепа на децата;
- развитие на инициативи за приобщаване и социално включване.

VIII. РИСКОВИ ФАКТОРИ

При планиране на превантивните мерки се отчитат следните потенциални рискови фактори:

- недостатъчна ангажираност на част от родителите;
- подценяване значението на редовното посещение;
- нисък социално-икономически статус на семейството;
- продължителна безработица на родители;
- честа промяна на местоживееене;
- миграционни процеси;
- семейни конфликти и неблагоприятна семейна среда;
- здравословни проблеми;
- затруднена адаптация към детската градина;

- езикови затруднения;
- трудности при социализацията;
- прояви на агресивно или неприемливо поведение;
- специални образователни потребности;
- недостатъчна комуникация между родители и педагогически специалисти;
- недостатъчна координация между институциите.

IX. ПРЕВАНТИВНИ МЕРКИ

1. Осигуряване на позитивна образователна среда

Детската градина създава условия, в които всяко дете се чувства прието, сигурно, значимо и подкрепено.

Основни дейности:

- използване на позитивни педагогически подходи;
- насърчаване на детското участие;
- създаване на възможности за избор и изява;
- подкрепа на социално-емоционалното развитие;
- превенция на агресията и тормоза;
- изграждане на позитивни отношения между децата и възрастните.

2. Повишаване качеството на образователния процес

Прилагат се:

- интерактивни методи;
- игрови подходи;
- проектно-базирани дейности;
- творчески дейности;
- двигателна активност;
- занимания по интереси;
- дейности за развитие на езиковите и комуникативните умения;
- дейности за развитие на социални и емоционални компетентности.

3. Ранно идентифициране на риска

Педагогическите специалисти наблюдават:

- честота и продължителност на отсъствията;
- промени в поведението;
- затруднения при адаптацията;
- социални и семейни фактори;
- здравословни и образователни потребности;
- промени в отношението на детето към детската градина.

При установяване на риск се предприема своевременна комуникация с родителите и се планират подходящи действия.

4. Работа с деца от уязвими групи

Осигуряват се:

- индивидуализирани педагогически подходи;
- допълнителна подкрепа при необходимост;
- езикова подкрепа;

- включване в общи дейности;
- участие в празници, инициативи и занимания;
- работа за социализация и приобщаване.

5. Подкрепа на деца със СОП и хронични заболявания

При необходимост се организира взаимодействие между учители, специалисти, родители и други компетентни лица с цел:

- преодоляване на бариерите пред участието;
- адаптиране на образователната среда;
- осигуряване на необходимата подкрепа;
- проследяване на развитието;
- предотвратяване на изолация и продължително отсъствие.

X. МЕРКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ

При установено системно или продължително отсъствие се предприемат последователни действия:

1. Анализ на посещаемостта и причините за отсъствията.
2. Контакт с родителя/настойника.
3. Провеждане на индивидуален разговор с родителя.
4. Установяване на конкретните затруднения.
5. Определяне на подходящи мерки за подкрепа.
6. Проследяване на изпълнението на договорените действия.
7. При необходимост – включване на педагогически специалисти и специалисти за подкрепа.
8. При необходимост – взаимодействие с компетентните институции.
9. Документиране на предприетите действия.
10. Проследяване на резултатите и предприемане на допълнителни мерки при липса на промяна.

XI. РАБОТА С РОДИТЕЛИТЕ

Родителите са основен партньор в превенцията на нередовното посещение.

Предвиждат се:

- индивидуални разговори;
- родителски срещи;
- консултации;
- тематични срещи;
- работилници;
- съвместни дейности;
- информационни кампании;
- предоставяне на информация за значението на редовното посещение;
- популяризиране на положителни практики;
- насърчаване на родителското участие в живота на детската градина.

Особено внимание се отделя на родители, при които се установява риск от трайно или системно отсъствие на детето.

XII. ЗАНИМАНИЯ ПО ИНТЕРЕСИ И ПРИВЛЕКАТЕЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

За повишаване на мотивацията за посещение се организират разнообразни дейности:

- спортни и двигателни дейности;
- музикални и танцови занимания;
- изобразително и приложно изкуство;
- драматизации;
- четене и работа с детска литература;
- природозащитни инициативи;
- експериментални и изследователски дейности;
- празници и развлечения;
- срещи с интересни личности;
- посещения на културни институции;
- инициативи с родители.

XIII. МЕЖДУИНСТИТУЦИОНАЛНО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

При необходимост детската градина осъществява взаимодействие с:

- Община Карлово;
- Регионално управление на образованието;
- дирекция „Социално подпомагане“;
- отдел „Закрила на детето“;
- други компетентни институции;
- училища;
- здравни институции;
- културни институции;
- неправителствени организации.

При установени случаи на риск действията се предприемат съобразно компетентността на съответната институция и действащите процедури.

XIV. СИСТЕМА ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА ПОСЕЩАЕМОСТТА

Педагогическите специалисти:

- ежедневно отразяват отсъствията;
- проследяват причините за отсъствията;
- информират директора при установяване на повтарящ се риск;
- поддържат необходимата документация;
- участват в анализа на посещаемостта;
- предприемат действия при установени проблеми.

Директорът:

- извършва периодичен контрол;
- анализира данните за отсъствията;
- организира предприемането на конкретни мерки;
- координира взаимодействието с институциите;
- следи за изпълнението на програмата.

XV. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

№	Дейност	Форма и срок за изпълнение	Участник и/отговорник	Индикатор/ резултат
1	Анализ на обхвата и посещаемостта на децата	Начало на учебната	Директор, учители	Изготвени анализи и предприети

		година и ежемесечно		мерки
2	Проследяване на отсъствията на децата от задължителното предучилищно образование	Ежемесечно	Учители, директор	Навременна информация и реакция
3	Идентифициране на деца в риск	Целогодишно	Учители	Създаден и актуализиран регистър/списък за проследяване
4	Анализ на причините за отсъствията	При необходимост	Учители, директор	Установени причини и планирани действия
5	Провеждане на разговори с родители	При установен риск	Учители, директор	Подобрена комуникация и посещаемост
6	Информирание на родителите за значението на редовното посещение	Начало на учебната година и целогодишно	Директор, учители	Повишена информираност
7	Подаване на необходимата информация чрез съответните информационни системи	Съгласно нормативно определените срокове	Директор, определени служители	Спазени срокове
8	Участие в дейности по механизма за обхват	При необходимост	Директор, определени педагогически специалисти	Реализирани дейности
9	Взаимодействие с институциите при деца в риск	При необходимост	Директор	Предприети междуинституционални мерки
10	Осигуряване на подкрепа за деца от уязвими групи	Целогодишно	Учители, специалисти	Повишено участие и приобщаване
11	Допълнителна езикова подкрепа по български език при необходимост	Целогодишно	Учители, специалисти	Подобрена езикова компетентност
12	Дейности за социално-емоционално развитие	Целогодишно	Учители	Подобрена адаптация и участие
13	Превенция на агресията и тормоза	Целогодишно	Учители, Координационен съвет	Намален риск от конфликти и изолация
14	Организиране на занимания по	През учебната	Учители,	Повишена

	интереси	година	специалист и	мотивация
15	Организиране на празници, инициативи и развлечения	Съгласно годишния план	Учители, директор	Повишена ангажираност
16	Съвместни дейности с родители	Целогодишно	Учители	Повишено родителско участие
17	Съвместни инициативи с библиотека и културни институции	През учебната година	Учители	Реализирани инициативи
18	Съвместни дейности с училища	През учебната година	Директор, учители	Подобрена приемственост
19	Дейности за успешен преход към училище	Втори учебен срок	Учители на подготовителните групи	Повишена готовност за училище
20	Квалификация на педагогическите специалисти по теми, свързани с риска от отпадане	Съгласно Плана за квалификация	Директор, педагогически специалисти	Повишена професионална компетентност
21	Участие в проекти и национални програми	Съгласно сроковете	Директор	Реализирани проектни дейности
22	Осигуряване на допълнителни ресурси за деца в риск	При необходимост	Директор	Осигурена необходимата подкрепа
23	Благотворителни инициативи при установена социална потребност	При необходимост	Директор, учители	Подкрепени деца и семейства
24	Периодичен анализ на ефективността на предприетите мерки	В края на всеки срок и в края на учебната година	Директор, Педагогически съвет	Анализ и коригиращи действия

XVI. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Качеството на образователния процес е основен превантивен фактор срещу нередовното посещение.

В тази връзка се предвижда:

1. Прилагане на съвременни педагогически подходи

- игрово-базирано обучение;
- интерактивни методи;
- проектно-базирани дейности;
- проблемни ситуации;
- изследователски подход;

- творчество и практическа дейност;
- двигателна активност.

2. Проследяване на развитието на детето

Постиженията и индивидуалният напредък на децата се проследяват чрез подходящи педагогически инструменти и наблюдение.

При установяване на затруднения се планират подходящи педагогически мерки.

3. Индивидуален подход

Учителите съобразяват педагогическото взаимодействие с:

- възрастта;
- индивидуалните особености;
- темпа на развитие;
- интересите;
- потребностите;
- езиковите и социалните особености на детето.

XVII. ПРИЕМСТВЕНОСТ „ДЕТСКА ГРАДИНА – УЧИЛИЩЕ“

За успешното включване на децата в училищната среда се реализират:

- посещения в училища;
- срещи с учители и ученици;
- съвместни инициативи;
- тематични занимания;
- дейности „Здравей, училище!“;
- дейности „Един ден на ученика“;
- запознаване с училищната среда;
- разговори и игри, свързани с бъдещата социална роля „ученик“.

XVIII. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Мониторингът се извършва чрез:

- анализ на данните за посещаемостта;
- анализ на отсъствията;
- наблюдение на деца в риск;
- обратна връзка от педагогическите специалисти;
- разговори с родители;
- анализ на предприетите мерки;
- разглеждане на резултатите на заседания на Педагогическия съвет;
- годишен анализ на изпълнението на програмата.
- При установяване на недостатъчна ефективност на дадена мярка се планират допълнителни или коригиращи действия.

XIX. ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

Изпълнението на програмата се оценява чрез следните индикатори:

1. Устойчив обхват на децата в задължителното предучилищно образование.
2. Намаляване на нередовните отсъствия по неуважителни причини.
3. Навременно идентифициране на децата в риск.
4. Документирани действия по установените случаи.
5. Подобрена комуникация с родителите.
6. Повишено участие на родителите в живота на детската градина.
7. Повишена ангажираност на децата в образователния процес.

8. Реализирани дейности за приобщаване на деца от уязвими групи.
9. Реализирани дейности за подкрепа на деца със СОП и други специфични потребности.
10. Реализирани междуинституционални дейности при необходимост.
11. Повишена квалификация на педагогическите специалисти.
12. Успешна подготовка на децата за постъпване в училище.

XX. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

В резултат от изпълнението на програмата се очаква:

1. Да се поддържа висок обхват на децата в предучилищното образование.
2. Да се намали рискът от системно и продължително отсъствие.
3. Да се повиши посещаемостта на децата в задължителното предучилищно образование.
4. Да се създаде ефективна система за ранно идентифициране и подкрепа на деца в риск.
5. Да се подобри взаимодействието между детската градина и семейството.
6. Да се повиши родителската ангажираност и отговорност.
7. Да се подобри качеството на педагогическото взаимодействие.
8. Да се осигурят условия за приобщаване на всяко дете.
9. Да се ограничат факторите, които могат да доведат до преждевременно напускане.
10. Да се повиши чувството за принадлежност към детската градина.
11. Да се подобрят социалните, емоционалните, езиковите и познавателните умения на децата.
12. Да се осигури по-плавен и успешен преход от детската градина към училище.

XXI. ОТЧИТАНЕ НА ПРОГРАМАТА

Изпълнението на програмата се отчита в края на учебната година чрез анализ, който съдържа:

- изпълнени дейности;
- постигнати резултати;
- анализ на посещаемостта;
- идентифицирани рискови фактори;
- предприети мерки;
- резултати от взаимодействието с родителите;
- резултати от междуинституционалното взаимодействие;
- установени трудности;
- предложения за подобряване на мерките през следващата учебна година.

Анализът се представя пред Педагогическия съвет и служи като основа за планиране на последващи действия.

XXII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Настоящата програма се изпълнява през учебната 2026/2027 година.
2. Програмата е задължителна за педагогическите специалисти и служителите, ангажирани с дейностите по нейното изпълнение в рамките на определените им функции.
3. При промяна на нормативната уредба или възникване на нови обстоятелства програмата може да бъде актуализирана.
4. При необходимост директорът издава заповеди и определя конкретни отговорни лица за изпълнение на отделните дейности.

5. Резултатите от изпълнението на програмата се използват за подобряване на политиките и практиките на детската градина за превенция на нередовното посещение и преждевременното напускане.
6. Програмата е неразделна част от цялостната политика на ДГ „Зорница“ – гр. Карлово за осигуряване на равен достъп, качествено предучилищно образование и приобщаване на всяко дете.

Програмата е приета на педагогически съвет с протокол № 6 от 11.09.2026 г.

Директор:
Димитрина Андреева

